

YEŞİL BÜLTEN

EĞİTİM VE EKONOMİK
ARAŞTIRMALAR ŞUBESİ

KASIM 2024

KASIM AYI

YEŞİL HABERLER BÜLTENİ

- 16 Temmuz 2021 tarihli Resmî Gazete’de yayımlanan Yeşil Mutabakat Eylem Planı’nın (YMEP) “Yeşil Finansman” ana başlığı altındaki "3.3.3.Çevre ve iklim değişikliği ile bağlantılı olarak uluslararası/AB ve ulusal tüm destek/finansman imkânlarına ilişkin bilgilerin derlenmesi" eylemi kapsamında Yeşil Dönüşüme Yönelik Hedeflere Erişimde Kullanılabilecek Finansman İmkanları Belgesi 4 Kasım 2024 tarihinde yayınlanmıştır. Belge, üç aylık dönemler halinde güncellenecektir. [Ayrıntılar...](#)
- Avrupa Komisyonu'nun Ortak Araştırma Merkezi (JRC) tarafından, Sürdürülebilir Ürünler için Eko tasarım (Ecodesign for Sustainable Products-ESPR) Tüzüğü’ne ilişkin olarak öncelikli ürün gruplarında muhtemel eko-tasarım kurallarına ilişkin bir nihai rapor yayınlanmıştır. Rapor sonuçları nihai kararlar olmamakla birlikte, Komisyonun önümüzdeki dönemdeki çalışmalarını desteklemesi beklenmektedir. Söz konusu raporda: On bir nihai ürün (tekstil ve ayakkabı, mobilya, lastik, yatak şilteleri, deterjanlar, boyalar ve vernikler, yağlayıcılar, kozmetikler, oyuncaklar, balıkçılık ekipmanları, emici hijyen ürünleri), Yedi ara ürün (demir ve çelik, ticari kimyasallar, demir dışı, alüminyum olmayan metal ürünler, alüminyum, plastik ve polimerler, kâğıt hamuru ve kâğıt, cam) ve Üç yatay gereklilik (dayanıklılık, geri dönüştürülebilirlik, geri dönüştürülmüş içerik) potansiyel öncelikler olarak belirlenmiştir. [Ayrıntılar...](#)
- İngiltere Hükümeti, 30 Ekim'de yayınladığı resmî belgede ülkenin ulusal Sınırdaki Karbon Düzenleme Mekanizması'nın (UK CBAM) Ocak 2027'de başlatılacağını doğruladı. Mekanizma, Birleşik Krallık'a çeşitli sektörlerde (alüminyum, demir-çelik, çimento, gübre ve hidrojen) ithal edilen mallar için karbon fiyatı belirleyecek. Cam ve seramik ürünlerinin ise sisteme dahil edilmeyeceği bildirilmişti. Sistemin, Birleşik Krallık SKDM kapsamında ithal edilen ürünlerdeki doğrudan ve dolaylı emisyonları kapsayacağı vurgulanıyor. Söz konusu belgede, mart ayında başlayan istişare dönemi boyunca hükümet yetkililerinin yirmiden fazla yerel ve otuzdan fazla uluslararası toplantı ve etkinlik düzenlediği belirtiliyor. [Ayrıntılar...](#)
- Yeşil Mutabakat Eylem Planı kapsamında Ticaret Bakanlığı tarafından yürütülen bilgilendirme ve farkındalık artırma faaliyetleri kapsamında, Avrupa Birliği “Sürdürülebilir Ürünler için Eko Tasarım Tüzüğü”ne ilişkin tekstil sektörü özelinde bilgilendirme semineri düzenlenmiştir. [Ayrıntılar...](#)
- 11-22 Kasım 2024 tarihleri arasında Bakü’de düzenlenen COP29 Taraflar Konferansı’nda Türkiye’nin iklim hedefleri için önemli bir adım olan ve Türkiye’nin 2053 Net Sıfır Emisyon Hedefi’ni temel alan **2053 Uzun Dönemli İklim Değişikliği Stratejisi** açıklandı. Strateji’nin azaltma bölümü toplamda 7 sektörde 35 strateji bulunurken, uyum bölümü 11 sektörde 38 stratejiyi içermektedir. Ek olarak, teknoloji, adil geçiş, iklim finansmanı ve kapasite geliştirmeyi kapsayan 16 strateji bulunmaktadır. Uzun Vadeli İklim Stratejisi, toplamda 18 sektör ve 4 kesişen alanda 89 stratejiden oluşmaktadır.

-Net Sıfır Hedefi: Emisyonların 2038'de azalmaya başlayıp, 2053'te net sıfıra ulaşması hedefleniyor. Enerji Dönüşümü: Elektrikte yenilenebilir enerjinin payının %69'a çıkarılması, Akkuyu Nükleer Santrali'nin tam kapasite çalışmasıyla elektrik ihtiyacının %10'unun nükleer enerjiden karşılanması ve yılda yaklaşık 30 milyon ton CO2 azaltımı hedefleniyor.

-Yeşil Sanayi: Yeşil Dönüşüm: Karbon yoğun sektörlerde yeşil üretim teknolojileri ve enerji verimliliğine yönelik yatırımlar teşvik edilecek. Çimento ve demir-çelik gibi karbon yoğun sektörlerde SKDM'ye uyum sağlanacak. Çimento sektöründe 2053'e kadar %92,8 oranında, demir-çelik sektöründe ise %99,7 oranında karbon azaltımı hedefleniyor. Bu dönüşüm için toplamda 30 milyar dolarlık bir yatırım öngörülüyor.

-Yeşil Finans ve Karbon Fiyatlandırma: Her yıl milli gelirin %1,7'si yeşil yatırımlara ayrılması hedeflenirken, bu kapsamda karbon fiyatlandırma mekanizmaları oluşturulacak, Emisyon Ticaret Sistemi (ETS) kurulacak ve yeşil finansman kaynakları genişletilecek.

- Akıllı Ulaşım ve Elektrifikasyon: Demiryolu ve deniz taşımacılığına ağırlık verilerek çevre dostu ulaşım sistemleri geliştirilecek. Elektrikli araç şarj altyapısı genişletilecek, otonom sistemlerle uyumlu akıllı yollar yapılacak ve trafik yoğunluğu ile emisyonları azaltmak için araçlar arası iletişim sistemleri (V2V) kurulacak.

- Yeşil Binalar: 2053'e kadar tüm bina stokunun enerji verimliliği yüksek hale gelmesi planlanıyor. Yeşil Bina Sertifikasyonu (YeS-TR) ile yeni binalarda yenilenebilir enerji kullanımını teşvik edilecek, mevcut binalarda enerji tasarruflu dönüşüm sağlanacak.

- Sürdürülebilir Tarım: Su verimli tarım uygulamaları ve modern sulama sistemleri ile su verimliliği artırılacak. Tarım ve gıda güvenliğini iklim değişikliğine karşı korumak amacıyla verimli su kullanımı, toprak yönetimi ve karbon yutak alanlarının genişletilmesi sağlanacak. [Ayrıntılar...](#)

- BM'nin yayınladığı rapora göre, gelişmekte olan ülkelere iklim değişikliğinin etkilerine uyum sağlamaları için sağlanan finansman miktarı bugüne kadarki en büyük yıllık artışa rağmen ihtiyaç duyulan yıllık 359 milyar doların çok altında kaldı. BM Çevre Programı'nın yıllık raporuna göre, gelişmiş ülkelerden sağlanan fonlar, 6 milyar dolarlık artışla 2022'de 28 milyar dolara ulaştı. Bu rakam, küresel ısınmanın etkilerini sınırlamak için 2015'te imzalanan BM Paris Anlaşması'ndan bu yana en yüksek seviye olarak ifade ediliyor. Bakü'deki COP29 Zirvesi'nde, gelişmiş ülkelerin gelişmekte olan ülkelere sağlayacağı iklim finansmanının önemli bir konu başlığı olması bekleniyor. [Ayrıntılar...](#)
- Dünya Bankası, çok taraflı kalkınma bankalarının 2030'a kadar gelişmekte olan ülkelere yılda 120 milyar dolar iklim finansmanı sağlamayı hedeflediğini duyurdu. Dünya Bankasından yapılan açıklamada, Çok Taraflı Kalkınma Bankalarının (MDB), COP29

kapsamında ortak bir beyannameye imza attıkları ifade edildi. Çok taraflı kalkınma bankalarının gelişmekte olan ülkeler için 2030 yılına kadar yıllık 120 milyar dolar iklim finansmanı sağlamayı hedeflediği belirtilirken, söz konusu finansman için özel sektörden 65 milyar dolar büyüklüğünde kaynak sağlanmasının planlandığı ifade edildi. Ayrıca, yeni iklim finansmanına yönelik oluşturulan Yeni Kolektif Sayısallaştırılmış Hedefin (NCQG) altı çizilirken, Paris Anlaşması'nın işaret ettiği hedeflere ulaşmak için güçlü ve iddialı bir NCQG'nin önemli olduğu ve tarafların bu hedef konusunda çalışması gerektiği vurgulandı. [Ayrıntılar...](#)

- Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı, ülkemizin iklim ve sürdürülebilir kalkınma amaçları doğrultusunda, 2053 net sıfır hedeflerine ulaşma yolunda önemli bir adım atarak “Türkiye Endüstriyel Karbonsuzlaştırma Yatırım Platformu (Türkiye Industrial Decarbonization Investment Platform - TIDIP)” girişimini başlattı. Platform sayesinde, sanayinin yeşil dönüşümü için ihtiyaç duyulan yatırımları desteklemek üzere uluslararası finans kuruluşlarının ülkemize 2030 yılına kadar 5 milyar Avro kaynak getirmesini ve bunun sonucunda da yıllık 20 milyon tondan fazla karbon emisyonunun azaltılması hedefleniyor. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı'nın; Avrupa İmar ve Kalkınma Bankası (EBRD), Uluslararası İmar ve Kalkınma Bankası (IBRD) ve Uluslararası Finans Kurumu (IFC) ile iş birliği içinde kurduğu ve dünyanın en büyük endüstriyel karbonsuzlaştırma programı olarak tasarlanan Platform ilk etapta çelik, alüminyum, çimento ve gübre sektörlerini hedef alıyor. Cam, seramik ve kimyasallar gibi sektörleri de kapsayacak şekilde genişletilmesi öngörülen Platformun daha geniş bir ekonomik perspektiften entegre çözümleri bir araya getirmesi planlanıyor. Platformun politika yapıcılardan proje geliştiricilere kadar paydaşlar arasında yeşil yatırımlar konusunda ortak eylemler geliştirilmesi konusunda önemli fırsatlar sunması bekleniyor. [Ayrıntılar...](#)